

Čikagos lietuvių „Rotary“ klubo dešimtmetis

Dalia CIDZIKAITĖ

„Lietuviškas Rotary klubas turės savo specifines veiklos kryptis, neprieštaraujančias Rotary judėjimo tikslams ir atitinkančias klubo narių lūkesčius. Rotary klubas sieks tikslų ir plėtos veiklą šiose srityse: (1) skirs didelį dėmesį ir stiprins bendravimą su Lietuva, Lietuvos „Rotary“ klubais per įvairius tiesioginius bei bendruosius Rotary International projektus, siekiant padėti ir Lietuvai, ir lietuvių bendruomenei Chicago bei stiprinant Lietuvos ir JAV verslo ar kultūrinius ryšius ...“, – taip vieną iš svarbiausių Čikagos lietuvių „Rotary“ klubo veiklos krypčių 2008 m. kovo 25 d. įvardijo pirmasis Čikagos lietuvių „Rotary“ klubo (angl. *Rotary Club of Chicagoland Lithuanians*) prezidentas Saulius Janušonis. Nuo tada prabėgo dešimt metų. Lietuvių „Rotary“ klubas – vienintelis lietuvių rotariečių klubas Jungtinėse Amerikos Valstijose – ne tik neišnyko, bet jau dešimtmetį sėkmingai veikia, svariai prisidedamas prie vietos bendruomenės ir Lietuvos bei jos žmonių fizinės ir dvasinės gerovės.

Klubo 10 metų jubiliejus. Sandros Ščedrinės nuotr. / Studio Light Inc

„Nutarėm daryti lietuvišką klubą“

Mintis Čikagoje įsteigti lietuvišką „Rotary“ klubą Sauliui Janušoniui, „Rotary“ organizacijos patirties atsivežusiam iš Lietuvos (vienerius metus jis buvo Panevėžio „Rotary“ klubo nariu), gimė 2007 metais. Pasak pirmojo klubo prezidento, tų metų pavasarį jis su Rolandu Rauduve tarėsi, ką galima būtų nuveikti su „Rotary“: „Turėjome dvi idėjas: aš stoju į kokią nors vietinį klubą arba kartu pabandom suorganizuoti naują lietuvišką klubą.“ Lietuviai pasirinko antrąją variantą. Kadangi 2007 m. Janušonis ir Rauduvė dar mažai ką pažinojo iš Čikagoje gyvenančių lietuvių, vyrai nusprendė pirmiausia pakalbinti pažįstamus. Lietuviško „Rotary“ klubo idėją jie pristatė Dariui Jusaičiui, kuris prie kuriamos naujos organizacijos prikalbino prisijungti Austėją Sruogą. Austėjai ir Dariui pakvietus daugiau kandidatų, jau tų pačių metų rugsėjo 14 d. įvyko pirmasis susirinkimas, kurio metu Janušonis pristatė lietuviško „Rotary“ klubo idėją, viziją ir tikslus. Dauguma iš susirinkime dalyvavusių 16 žmonių tapo klubo steigėjais, vėliau – ir jo nariais. S. Janušonis, iki įstatų priėmimo 2008 m. birželio 6 d. ėjęs neformalaus klubo vadovo pareigas, po to klubui vadovavo dar vienerius metus.

2007-2008 m. žiemą klubo steigėjai dirbo išsijuose, mat iki pavasario turėjo

surinkti 25 kandidatus. 2008 m. pradžioje S. Janušonis susisiekė su „Rotary“ apygardos valdytoju Artu Davisu ir sekretoriumi Lou Volodka. „Reikėjo įtikinti apygardos valdybą ir kitus, nepritariančius mūsų idėjai“, – pirmuosius žingsnius prisimena Janušonis. Ypač daug tada padėjo L. Volodka, tuo metu vienintelis lietuvis apygardoje, kurią šiandien sudaro 63 klubai. Pasinaudojus jo patarimais, lietuvių klubui pavyko per trumpą laiką tapti visaverčiu organizacijos nariu. Šiandien Čikagos lietuvių „Rotary“ klubas priklauso Čikagos ir pietvakarinių priemiesčių apygardai Nr. 6450 – apygardai, kurioje prieš daugiau nei 100 metų gimė „Rotary“ idėja.

Janušonis džiaugiasi, kad ir praėjus 10 metų, išgyvenę recesiją ir kitas negandas, nemaža dalis pirmųjų klubo narių iki šiol aktyviai dalyvauja jo veikloje. Be paties Janušonio, tai Linas Klerskis, Robertas Blinstrubas, Darius Jusaitis, Eglė Vasiliauskienė, Saulius Razgaitis, Austėja Sruoga ir Vytenis Kirvelaitis.

Pirmojo klubo prezidento Sauliaus Janušonio inauguracijos akimirka, 2008 m. gegužės 11 d. Čikagos lietuvių „Rotary“ klubo archyvo nuotr.

Trys pagrindinės veiklos kryptys

Nuo pat klubo įkūrimo pradžios lietuviai rotariečiai nusprendė veikti trimis pagrindinėmis kryptimis: teikti paramą Lietuvos vaikams, remti vietos lietuvišką veiklą ir mokyklas ir vykdyti projektus vietos bendruomenėse, kuriose jie gyvena. 2008 m. kovo 25 d. pristatytame ir narių patvirtintame dokumente „Veiklos kryptys ir strategija“ pirmasis klubo prezidentas išskyrė penkis veiklos punktus, kurių pirmasis ir bene svarbiausias – parama Lietuvai.

Janušoniui antrina ketvirtoji klubo prezidentė Eglė Vasiliauskienė, pasak kurios, per visus organizacijos gyvavimo metus klubas rėmė vietos Čikagos Lietuvių Bendruomenę ir vaikus, gyvenančius Lietuvoje. Čikagos rotariečiai teikė ilgametę paramą lituanistinėms mokykloms JAV, nuolat atnaujindami lietuviškus vadovėlius ir vaikų literatūrą. Ne vienerius metus Pasaulio lietuvių centre (Lemont, IL) gyvavo rotariečių įsteigta lietuviška biblioteka. Klubas surengė lėšų rinkimo renginį Marquette Park lietuviškai bažnyčiai paremti. Klubo nariai kasmet teikia paramą lietuviams, bėgantiems Čikagos maratone, remia jaunimo tobulinimosi programas ir jaunimo tarptautinių mainų programą: pernai vienas jaunuolis metus praleido Indonezijoje, šiemet kitas vaikinys išvyko į Japoniją. Klubas remia mokytojus ir gydytojus iš Lietuvos, atvykstančius į mokymus JAV.

Rotariečių parama - kūdikiams, vaikams ir jaunuoliams

Čikagos lietuvių „Rotary“ klubas – vienas iš pirmojo „Donorinio motinos pieno banko“ įkūrėjų 2016 m. Čikagos lietuvių „Rotary“ klubo archyvo nuotr.

Kol kas didžiausias testinis Čikagos „Rotary“ klubo projektas Lietuvoje – insulino pompų diabetu sergantiems vaikams pirkimas. Klubas šį projektą pradėjo vykdyti dar tada, kai Lietuvos ligonių kasos nekompensuodavo šeimoms brangiai kainuojančių insulino pompų. „Esame padėję šimtams vaikų“, – sako E. Vasiliauskienė. Prie šio projekto įgyvendinimo taip pat prisijungė tarptautinis „Rotary“ klubas, Kauno „Rotary“ klubas ir keletas vietinių „Rotary“ klubų JAV. Kiti klubo atlikti darbai Lietuvai: medicininės įrangos nupirkimas Šiaulių ligoninei (bendradarbiaujant su Šiaulių „Rotary“ klubu) ir „Pieno bankui“ Kauno klinikose. Nemaža suma atidėta baldų ir įrangos pirkimui Vilniaus rajone statomiems „Šeimos namams“. Prieš kelis mėnesius klubas surinko pinigų, prisidėdamas prie autobusiuko neįgaliesiems. Pats naujausias Čikagos „Rotary“ klubo projektas – parama Kauno dienos centrui.

Į klausimą, kuris iš iki šiol klubo įgyvendintų projektų suteikė daugiausia pasitenkinimo ir džiaugsmo, E. Vasiliauskienė atsakė, jog iš vietinių projektų jai labiausiai prie širdies buvo bibliotekos įkūrimas ir jaunuolių, vykstančių į kitas šalis mokytis ir tobulėti, rėmimas. „Iš tarptautinių – labai džiaugiuosi projektu, skirtu neišnešiotiems kūdikiams, kurie galės augti gerdami saugų motinos pieną, o ne jų mažyčiams organizmams pernelyg stiprius mišinius; ir projektu vaikams, gavusiems tinkamas insulino pompas, padėsiančias jiems augti ir tobulėti“, – sako moteris.

Parama teikiama, vadovaujantis organizacijos gairėmis

Kiekviena organizacija turi savas paramos telkimo ir jos paskirstymo taisykles ir tvarką. Ne išimtis ir Čikagos lietuvių „Rotary“ klubas, kuris paramą telkia ir ją skirsto vadovaudamasis „Rotary“ fondo nustatytomis gairėmis. Pasak lietuvių rotariečių klubo paramos skyrimo atsakingosios vadovės Neringos Pukelis, gairės numato, jog „Rotary“ klubai gali remti tik ilgalaikius ir tik tvarius projektus, kurie apimtų tokias organizacijos pasirinktas veiklos sritis kaip: 1) taikos skatinimas; 2) kova su ligomis; 3) aprūpinimas švariu vandeniu; 4) pagalba mamoms ir vaikams; 5) parama švietimui ir 6) pagalba vietos ekonomikai. Organizacijos dotacijos siekiantis „Rotary“ klubas turi pasirinkti projektą pagal aukščiau nurodytus kriterijus ir pats investuoti ne mažiau kaip 30 000 JAV dol. Dotacijos gavėjas turi atitikti visas „Rotary“ gaires ir pateikti sąskaitas, atsiskaitydamas už visus gautus pinigus.

Nors „Rotary“ klubas negali finansuoti pastatų statybos, jis gali remti su projektu

susijusius darbus, pavyzdžiui, patalpų įrengimą, medicininės įrangos, baldų įsigijimą, žaidimo kambarių įrengimą ir pan. Pasaulyje egzistuoja per 32 000 „Rotary“ klubų, ir kiekvienas jų turi savo aukų rinkimo projektams, kuriuos remia, būdą. Pasak 2014–2015 metais klubo prezidento pareigas ėjusio Lino Klimavičiaus, kiekvienas klubas turi teisę pasirinkti paramos kryptį, projektus. „Mūsų atveju, – sako rotarietis, – aukos yra renkamos per visus mūsų metinius renginius: golfo turnyrą, prezidento inauguraciją, 5K maratono bėgimą. Kiekvienais metais svarstome ir nusprendžiame, kokius projektus remsime.“

Naujas įsipareigojimas - dienos centrams Lietuvoje

Porą metų Čikagos lietuvių „Rotary“ klubas rinko lėšas „Šeimos namams“, kurie šiuo metu yra statomi Vilniuje prie Santariškių („Mamų unijos“ projektas). Pasak L. Klimavičiaus – tai labai svarbus klubo projektas, nes tokių namų, kur šeimos galėtų būti kartu su sunkiai sergančiais mažamečiais vaikais ir gauti visokeriopą pagalbą – tiek medicininę, tiek psichologinę – Lietuvoje nėra. Šiam projektui klubas planuoja skirti dvi paramas po 100 000 JAV dol. Lėšos bus skirtos namų baldams, įvairiai medicininei ir reabilitacinei įrangai. „Kai tik namai bus visiškai pastatyti ir padaryta vidinė apdaila, prisijungsime ir mes, ir pagaliau galėsime visų surinktas ir „Rotary“ organizacijos padidintas (per vadinamuosius *matching grants*) aukas paversti realybe“, – sako rotarietis.

Klubas ir toliau planuoja remti diabetu sergančius vaikus Lietuvoje. Nors insulino pompos jau yra kompensuojamos ligonių kasų, ligoninėms vis dar trūksta įvairių pompų priedų, prietaisų, skirtų atrasti venoms, ir pan. Šiais metais Čikagos rotariečiai pradėjo įgyvendinti naują projektą. Vienam klubo nariui supažindinus su seniai Čikagoje veikiančia lietuvių labdaros organizacija „Vaiko vartai į mokslą“, kuri remia per 400 dienos centrų Lietuvoje lankančių vaikų, be to, klubui tapus neseniai Kaune įsikūrusio SUMUS „Rotary“ klubo, kurio vienas iš tikslų – parama vaikams, lankantiems dienos centrų, krikštėviu, nuspręsta prisidėti prie dienos centrų rėmimo. Anksčiau paminėtoms organizacijoms tapus Čikagos lietuvių „Rotary“ klubo naujo projekto partneriais, šiuo metu kuriama koncepcija, kaip būtų galima efektyviausiai daryti įtaką dienos centrų lankantiems vaikams ir jaunuoliams.

Vienas iš 2017 m. golfo turnyro metu surengtų tyliojo aukciono daiktų. Sandros Ščedrinės nuotr. / Studio Light Inc

Igyvendinti naują projektą leis neseniai klubo surengto tradicinio golfo turnyro ir po jo vykusio Renatos ir Deivio koncerto metu surinktos lėšos. Pasak L. Klimavičiaus, organizacijos dešimtmečio proga parodytas svečių dosnumas tiek įvairių žaidimų, loterijų, tiek ir aukcionų metu buvo neįtikėtinas. Diabetu sergantiems vaikams ir dienos centrams surinkta 67 000 JAV dol., neatskaičius renginio ir kitų išlaidų! Pasinaudojęs „The Power of Rotary“ (per *grant matching funds*), klubas šias lėšas planuoja padidinti iki 200 000 JAV dol. ir sumą su partneriais paskirstyti konkrečioms projektams Lietuvoje.

Klubo tradicijos

Per dešimt gyvavimo metų Čikagos „Rotary“ klube susiformavo keletas tradicijų, nukreiptų ne tiek į klubo narius, kiek į plačiąją lietuvių visuomenę. Labai svarbus visų tradicijų požymis – lėšų rinkimas. Pasak S. Janušonio, du tradiciniai klubo renginiai yra klubo prezidento inauguracija birželio mėnesį ir golfo labdaros turnyras. „Klubui įsikūrus, pasiūliau pradėti žaisti golfą, – sako pirmasis klubo prezidentas. – Taip per klubą ir per turnyrą šį žaidimą paskleidėme tarp trečiosios emigracinės bangos lietuvių.“ Žaidimas tapo toks populiarus, kad pernai Čikagoje įsikūrė lietuvių golfo lyga.

Naujausia klubo tradicija – 2017 metais per *Halloween* šventę pradėtas organizuoti metinis renginys 5K maratonas. Pasak Klimavičiaus, tai renginys, kuriame tiek maži vaikai, tiek suaugusieji, apsirengę įvairiais kostiumais, bėga ar eina rinkdami lėšas labdarai. Taip pat kiekvienais metais, kad žmonės geriau pažintų klubo veiklą ir galbūt taptų naujais nariais, klubas vietos bendruomenei

organizuoja atvirų durų dieną.

2016 metų golfo turnyro dalyviai. Sandros Ščedrinės nuotr. / Studio Light Inc

Klubo tradicinio renginio - 5K maratono - dalyviai. Sandros Ščedrinės nuotr. / Studio Light Inc

5. 5K maratono nugalėtojai. Sandros Ščedrinės nuotr. / Studio Light Inc

Klubo durys atviros visiems

Narių skaičius klube kasmet svyruoja, tačiau branduolys išlieka tas pats. Šiuo metu Čikagos „Rotary“ klube yra 27 nariai. Pasak ilgamečių narių, klubas orientuojasi ne į kiekybę, o kokybę. Nuo 2003 iki 2007 m. Klivlando „Rotary“ klubo nariu buvęs S. Klimavičius prisimena, jog ankstesniame klube buvo per 150 narių. Yra klubų, turinčių daugiau nei 500 narių. Pasak vyro, tokiuose klubuose darbas vyksta komitetuose, kurie sprendžia klausimus atskirai, o savo veiklos rezultatus pristato oficialių susirinkimų metu. „Tiek dideli, tiek mažesni klubai turi savo plusų ir minusų, – įsitikinęs Linas. – Mūsų klube tarp narių esantis intymumas dideliems klubams yra nebūdingas. Visi mūsų nariai turi galimybę dalyvauti visuose projektuose, užimti įvairias pareigas ir kasmet jomis apsikeisti. Žinoma, visada ieškome naujų narių, mūsų durys atviros visiems.“ Rotarietis sako, jog nors visi esami klubo nariai turi vienbalsiai pritarti naujo nario kandidatūrai, klubas tikrai yra labai atviras ir draugiškas, bet kas gali atvykti į kas savaitę vykstantį klubo narių susirinkimą.

Čikagos rotariečių kassavaitiniuose susitikimuose dalyvauja potencialūs nariai, neretai į juos užsuka ir svečiai iš Lietuvos. Klimavičiui įdomiausi būna susitikimai

su kviestiniu pašnekovu, kurios nors srities specialistu. Netrūksta ir spontaniškų susirinkimų, pavyzdžiui, susibūriant kurio nors nario namuose, darbovietėje ar kokioje nors viešojoje vietoje, kaip vyninė, restoranas ir pan. Per organizacijos gyvavimo metus klubo narius maloniai nustebino Lietuvos Respublikos prezidentų, ministrų, ambasadorių, Seimo narių, o taip pat aktorių, rašytojų, estrados žvaigždžių ir kt. apsilankymai.

Vienintelis lietuviškas klubas JAV

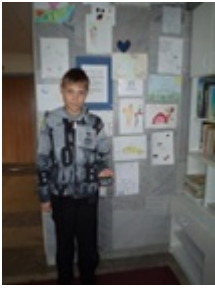
Iki šios dienos Čikagos lietuvių „Rotary“ klubas yra vienintelis lietuviškas klubas JAV. Tai reiškia, kad klube bendraujama gimtąja lietuvių kalba. Tokių kaip lietuvių etninių „Rotary“ klubų Amerikoje reta. Lietuviai žino tik dar du tokius klubus – vieną ispanakalbių ir vieną korėjiečių. O tai dar viena priežastis didžiuotis Čikagos lietuviais rotariečiais ir jų nuveiktais darbais.

Tik maža dalis vaikų, gavusių Čikagos rotariečių insulino pompas. Čikagos lietuvių „Rotary“ klubo archyvo nuotr.

Daugiau apie Čikagos lietuvių „Rotary“ klubo veiklą sužinosite apsilankę klubo „Facebook“ paskyroje:

<https://www.facebook.com/RotaryClubofChicagolandLithuanians/>

pasauliolietuvis.lt

„Lietuvybė pasaulyje“

Mielai pasidalysime svetainėje skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

